

Roland Norer (szerk.):
Handbuch des Agrarrechts

Recenzió, készítette: Szilágyi János Ede, dr. jur.

A Handbuch des Agrarrechts ⁽¹⁾ (Bécs, 2005, ISBN: 3-211-23834-4, 673 oldal) a Springer Kiadó Jogtudományi Kézikönyvek sorozatában jelent meg. A gyakorlati és elméleti szakemberek által készített munka szerkesztője Roland Norer, aki többek között a Bécsi Földtudományi Egyetem magántanára. Ezen munka alapvetően gyakorlati megfontolásokból íródott, szemben a szerkesztő idén megjelent másik könyvével, ⁽²⁾ amelyik klasszikus elméleti munkának tekinthető, erős történeti alapozással, nemzetközi tendenciák elemzésével, az európai jogon belül elfoglalt helyével, dogmatikai kidolgozással. Ezen párhuzamosan megjelent műnek köszönhetően a kézikönyv csak röviden summázza az agrárszabályozás történeti fejlődését, az agrárjog elméletét, és a várható tendenciákat. Külön érdekessége – véleményem szerint – az elméleti fejezetnek, hogy „nemzetközi agrárjog” (Internationales Agrarrecht) név alatt foglalkozik a WTO-ban végbemenő változásokkal, és a többoldalú környezetvédelmi szerződésekkel, továbbá, hogy az „agrárjogtudomány” című alfejezetben egy érdekes érvet szolgáltat az „agrárjog” (ilyen elnevezéssel!), mint jogterület tudomány általi kutatására az Osztrák-Magyar Monarchiában. Erről tanúskodik Schiff „Grundriss des Agrarrechts mit Einschluss des Jagd- und Fischereirechts” ⁽³⁾ elnevezésű, 1903-ban írt műve.

Az egyes fejezeteket a területek elismert szakértői írták. A szakterületek feldolgozása előtt, a

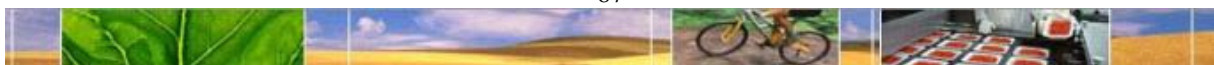
Roland Norer (editor):
Handbuch des Agrarrechts

Review, made by: Szilágyi János Ede, dr. jur.

Translated by: Kristóf Jáger

The Handbuch des Agrarrechts ⁽¹⁾ (Wien, 2005, ISBN: 3-211-23834-4, 673 pages) was published at the series of Jurisprudence Reference Books by Springer Publisher. The editor of the above-mentioned book written by practice-, and theoretical experts, is Roland Norer, the privatdocent at the Faculty of Earth Science and Engineering of Wien. This work was made by practical consideration essentially, in contrast to the editor's other book ⁽²⁾ from 2006, which can be seen as a classical academic work focused on: how to fulfil its function in the European Law, with a strong story-based core, the essay of international tendencies and dogmatic composition. Due to the other book published later on, the Reference Book just briefly summarizes the historical development of the agricultural regulation, the theory of the agricultural law, and the possible tendencies. The odd part in the theoretical chapter is – in my opinion –, that it mentions the changes in the WTO, and the multilateral treaties about environmental protection under the name of „international agricultural law” (Internationales Agrarrecht). Furthermore in the „agricultural law science” subsection, the author provides an interesting argument about the research on „agricultural law” (with this name!) in the Austria-Hungary Monarchy. Schiff's book, called: „Grundriss des Agrarrechts mit Einschluss des Jagd- und Fischereirechts” ⁽³⁾, published in 1903, dispose about.

The single chapters were written by recognized

fent elemzett elméleti bevezetés után mindenesetre még egy átfogó, általános fejezettel találkozhatunk, történetesen az „agrártörvényhozás és agrárközigazgatás” fejezettel, amely jól tükrözi a munka közjogi megközelítését, bár a fejezetek között találhatunk magánjogi tartalmúakat is (lásd később). Az intézményi fejezet mindazonáltal nem csak a nemzeti, de az európai és nemzetközi szervezetekkel is foglalkozik, a – jó értelemben vett – szükséges mértékig.

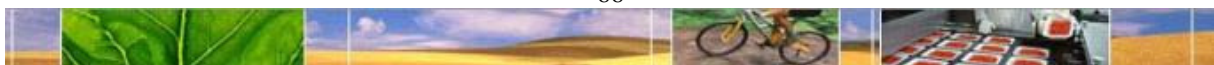
A munka a korábban említetteken túl a következő fejezeteket foglalja magában: Piacszabályozási jog, Támogatási jog, Élelmiszerjog, Minőségi előírások, Növényvédelmi jog, Állatvédelmi jog, Állattenyésztési jog, Állatok szállításának joga, Vadászati jog, Halászati jog, Méhészeti jog, Mezőgazdasági üzemek joga, Géntechnológia joga, Borjog, Vízjog, Erdészeti jog, Földbirtok reform joga, Természetvédelmi jog, Földvédelmi jog, Ingatlanforgalmi jog, Földhaszonbérleti jog, Öröklési jog, Építési jog, Iparjog, Minőségi osztályozás joga, Adójog, Mezőgazdasági munkajog, Társadalombiztosítási jog, Kötelmi jog.

Az egyes fejezetek felépítését szemlélve nagyon jónak tartottam azt, hogy a fejezet elején összegyűjtve és rendszerezve kiemelik a vonatkozó joganyagot, mind közösségi jogi, mind nemzeti szinten (jelen esetben az osztrák nemzeti jogra koncentrálva). Ezt követően találkozhatunk a területhez kapcsolódó szakirodalommal, amely jellemzőnek köszönhetően a könyv nem csak a gyakorlati szakemberek számára nyújt segítséget, de a kutatni vágyó elméleti jogászok is támaszkodhatnak a munkára. Ezt támasztja alá az is, hogy a fejezetekben korrekt lábjegyzeteléssel találkozhatunk, ami ma még gyakran nem elvárt a gyakorlat számára írott munkáktól. Az egyes fejezetek ezt követően sem a

representatives on their own legal territory. In front of the processing of the area of speciality, after the above above-analyzed theoretical introduction we can find a comprehensive, general chapter anyway, called „The agricultural rules legislative process, and the agricultural administration”, that reflects the book relation to the public law completely, however between the chapters we can find some with civil law content (see it later). The institution chapter is also dealing not only with the national, but with the european and international institutes also, to the extent of necessity –in good sense-.

The book including the aforementioned and the next chapters: Market law, Support law, Food law, Quality regulation, Pest control law, Animal protection-, Breeding-, and Transportation law, Shooting law, Fishing law, Apiary law, Agricultural works, or workshop law, Gene-technology law, Wine law, Forest law, Law of reform about the estates, Environmental-, and Soil protection law, Law about the trade of immovable estates, Land-lease law, Heritage (descent) law, Building law, Industrial law, Quality labelling law, Tax law, Agricultural worklaw, Social insurance law.

Examining the framework of the chapters, I find it a very bright idea, that at the forefront of the chapters, the writers collect and represent the rules on the subject, both at a national (in the particular case focused on the austrian national law), and international level. Following this, we can find the related literature, and thank to it the book also gives a helping hand for the theoretical jurists, with an ambition of research, and also the practice experts. It backed up with the fact, that we can find correct, and massive amount of footnotes, which is often not expected in a book, written for practise nowadays. The chapters furthermore aren't reduced to introduce

vonatkozó joganyag leíró ismertetésére szorítkoznak, sokkal inkább elemzések, amelyek az adott terület jogilag releváns részeit dolgozzák fel. Hogy egy példát említsek: a borjogi fejezet részletesebben az eredetvédelmi, minőségvédelmi aspektusokat tárgyalja. Hiányérzete az olvasóknak inkább az egyes fejezetek dogmatikai kidolgozásában lehet (például magam nagyon hiányoltam a példának említett fejezetben a „borjog”, mint terület fogalmát, vagy legalábbis határait), de mindez nem zavaró mértékű.

Összességében megállapítható, hogy a munka nagyon igényes mind tartalmát, mind küllemét tekintve, ezért mindenképpen figyelmet érdemel a terület művelőitől.

the relative rules, it's better to consider them as essays, which process the legally relevant parts of the determined subject. To mention an example: in the chapter of Wine law, the author specializes origin-, and quality protection at a large scale. The reader may miss the dogmatic development of the single chapters (for example I expected the definition of wine law, or its margins at least in the abovementioned chapter), but it doesn't effect the work's quality.

As a summary it can be laid down that the book is exigent regarding its content and its appearance, therefore it highly suggested to take into consideration by the jurists.

Lábjegyzet

1. Agrárjogi kézikönyv
2. Lebendiges Agrarrecht (Az élő agrárjog). Bécs, 2005, Springer Kiadó, ISBN: 3211252576, 627 oldal
3. Az agrárjog váza, beleértve a vadászati- és halászati jogot

Footnotes

1. Reference book of Agricultural law
2. Lebendiges Agrarrecht (The living Agricultural Law) Wien, 2005, Springer Publisher, ISBN:3211252576, 627 pages
3. The frame of Agricultural Law, including Shooting Law, and Fishing Law

